

Gennemførelsesstrategi:

Vi vil løfte gennemførelsen markant med en sammenhængende indsats hele vejen rundt om eleven.

Vi ser det som vores fornemmeste opgave, at eleverne oplever og bidrager til åbenhed og forskellighed. At de øver sig i medborgerskab, og virkeliggør drømme gennem uddannelse. Anderledes udtrykt taler vi om, at vi driver skole efter formålet: Studieparathed (inkl. gennemførelse) og aktivt medborgerskab.

Problem: Vi skal løfte vores elevers gennemførelse markant

Set i forhold til vores formål er vores største problem at for få gennemfører i første forsøg – særligt er der for få på vores HF-uddannelser, der gennemfører på den planlagte tid. Målt i december 2018 har HF & VUC København Syd en af landets laveste gennemførelsesprocenter.

Baggrund for problemet:

Vores elevsammensætning på skolen er mangfoldig. Vi har unge og voksne, som starter hos os, der har et stabilt fremmøde og som gennemfører. Men en ikke uvæsentlig gruppe er udfordret på forskellige måder – det drejer sig bl.a. om unge fra uddannelsesfremmede hjem, unge der er enlige forældre, unge med diagnoser, og unge der har andre personlige og skolemæssige udfordringer at slås med. Inden for de nævnte grupper har en stor del af vores elever forsøgt at gennemføre andre uddannelser, en del er udfordret på læringsstrategier og har negative skoleoplevelser med sig i bagagen.

Der er altså en stor andel af vores elever, som kræver noget særligt af os som skole. I den sammenhæng er det vigtigt at understrege, at vores elever har mange styrker, og at det ofte er personlige eller udefrakommende, der er udfordringen for de fleste.

Vi har i de seneste par år gennemført en række tiltag for at løfte vores gennemførelse, og en række initiativer, som f.eks. vores introforløb for nye hold, og vores mentorordninger er vi fortsat glade for, men tilbage står, at vores hidtidige tiltag for tilstedeværelse og gennemførelse har vist sig utilstrækkelige i alvorlig grad. Vi må derfor tage anderledes sammenhængende fat. Dette arbejde baserer sig på følgende problemforståelse:

- Vi ved for lidt

- Vi skal bruge bedre og flere data om vores elever, bedre analyser og mere viden fra forskningen og flere erfaringer fra egen og andre skoler.
- Indskrivning - etc.
 - Der er indikationer på, at vi i et vist omfang har indskrevet elever på hold, som de ikke er klar til. Der er også grund til at tro, at vi ikke screener alle godt nok i de indledende forløb, så de får den bedst mulige undervisning og støtte.
- Usikker og sen opfølgning
 - Det har vist sig, at vi ikke reagerer konsekvent på tegn på fravær hos vores elever. En delforklaring på dette har nok været, at vi har forladt os på, at studievejlederne reagerede hurtigt på fravær og andet. I praksis har det kun været muligt i stærkt begrænset omfang. Alt for mange elevers fravær har derfor kunnet vokse sig ganske store, før vi har reageret.
- Utydelighed i reglerne
 - Elever har meget forskellige livssituationer og personlige forhold. Det er derfor nødvendigt, at vi i høj grad tager individuelle hensyn, når vi administrerer krav, støtte og regler. Det kan have ført til, at alt for mange elever oplever, at der ikke er klare regler, og vores elever har brug for klare rammer og tydelighed.
- Manglende opmærksomhed på vigtigheden af at understøtte elevens motivation at skolen understøtter elevernes motivation
 - Det kræver vedholdende arbejde at gennemføre en uddannelse. Dette gælder især, når tingene er vanskelige. Det er vores oplevelse, at relativt mange af vores elever har brug for at skolen understøtter deres motivation, herunder gennem fokus på arbejdet med kernekompetencer.

Løsning: Vi skal sætte ind med en integreret indsats, hvor gennemførelse bliver et hovedfokus for vores arbejde

Vi sætter i første omgang fokus på nedenstående 5 indsatsområder. De enkelte indsatsområder vil i det følgende blive uddybet.

A. Forståelse og viden

- a. Vi skal have gode og brugbare data, kvalitative undersøgelser og bruge ny forskning

B. Indskrivning og modtagelse. Vi skal sikre højest mulig indskrivningskvalitet:

- a. Sikkerhed i holdplacering. Eleverne skal så vidt muligt kun indskrives på hold, hvor de har rigtigt gode muligheder for at klare sig godt, og hvor niveauet også er tilstrækkeligt højt.
- b. Grundigere vejledning ved indskrivning – også i forhold til SU.
- C. Lærerteamet står for tidlig, systematisk og vedholdende opfølgning:
 - a. Lærerteamet omkring eleven skal fra første dag sikre systematisk opfølgning af hver enkelt elevs deltagelse (inkl. fremmøde) og trivsel. Vi skal sikre at lærerteamet støttes i arbejdet med elevernes gennemførelse og at der er tæt opfølgning hele vejen igennem. Dette er kernen i hele vores strategi.
- D. Tydighed i krav, konsekvenser og tilbud om støtte
 - a. Vi skal være tydelige og konsekvente om krav til tilstedeværelse, deltagelse og om muligheder for støtte til den enkelte elev. Vores elever skal vide, at vi ser dem og vil hjælpe dem, men at det også kræver meget at tage en uddannelse. Eleverne skal hele tiden kende læringsmålet og kunne vide, hvordan det går med at nå det.
- E. Motivation er vejen til gennemførelse
 - a. De færreste af vores kursister kan gennemføre en uddannelse uden virkelig at være motiveret.
 - b. Vi skal arbejde aktivt med motivation som noget, vi kan påvirke, noget der er en pædagogisk opgave – med udgangspunkt i motivationsforskning fra bl.a. Center for Ungdomsforskning (*Pless, Katznelson, Hjort-Madsen og Nielsen*)
- F. Kernekompetencer
 - a. Vi skal arbejde med en gradvist stigende oplevelse af mestring af generelle studie- og medborgerskabskompetencer
 - b. Vi skal arbejde målrettet med mestring af særfaglige kompetencer

Denne integrerede indsats skal gennemføres af alle relevante medarbejdere på skolen og støttes og styres af vores projektleder for gennemførelse.

Fordele ved den integrerede indsats

Det er vores hypotese, at baggrunden for vores lave gennemførelsestal er kompleks, og at problemet derfor ikke løses ved en enkel indsats.

Et alternativ: en hårdere kurs og flere enkelttiltag.

Man kunne f.eks. forestille sig, at vi først og fremmest var betydeligt mere selektive i vores optagelse. Det ville med stor sikkerhed kunne hæves vores gennemførelsesprocent. Vi kunne også sætte en meget hård fraværprocent på 10%, således at en overskridelse af denne umiddelbart førte til udmeldelse. Problemet med disse meget enkle midler er imidlertid, at det også med meget stor sikker-

hed vil føre til langt færre udklækkede studenter. Vi vælger derfor den integrerede indsats, hvor vi sætter ind over et bredt felt, herunder *også* en grundigere screening af kvalifikationer og klarere håndhævelse af krav til deltagelse.

Vi kunne også fortsætte med en række enkelttiltag, som f.eks. at ansætte flere studievejledere. Det er imidlertid vores vurdering, at denne indsats – selv ved en dramatisk styrkelse af staben – ville være utilstrækkelig, blandt andet fordi den ikke vil kunne reagere så hurtigt som elevernes egne lærere med et godt back up system bag sig: pædagogiske ledere, studievejledere, etc.

I det følgende uddyber vi hvert enkelt punkt:

- A. Forståelse og viden
- B. Indskrivning og modtagelse
- C. Lærerteamet er hovedaktør i indsatsen
- D. Tydelighed i krav, konsekvenser og støtte
- E. Motivation som vejen til gennemførelse
- F. Kernekompetencer

A Forståelse og Viden

Indsamling og brug af data skal være en central del af arbejdet med at øge elevernes mulighed for gennemførelse på KBH SYD. Vi skal indsamle data, som har værdi for vores arbejde med at øge elevernes gennemførelse.

Problem: Vi har behov for både at indsamle kvalitative og kvantitative data om vores elever, sådan at vi:

- Har gode guidelines for rekruttering og indskrivning, så elever placeres bedst muligt på hold eller henvises til andre gode tilbud, hvis vores skole ikke er det rette sted.
- Kan styrke lærerteamets muligheder for at hjælpe vores elever rettidigt, godt og på individuelt og kollektivt niveau. Datastøtte til lærerteams har hidtil ikke haft høj prioritet.
- Får mere viden om vores elevers behov, fraværs mønstre og frafald i bred forstand, således at vi kan videreudvikle tiltag og uddannelses tilbud, der vil øge gennemførelsen.
- Kan målrette og løbende justere tiltag, som igangsættes inden for vores indsatsområder.

I forhold til disse mål har vi et betydeligt efterslæb. Vi har ikke hidtil haft ressourcer, der var sat af til at sikre en god og rettidig datastøtte.

Løsning – en status

Kernen i vores datastrategi er at nøgledata skal være rettidigt til rådighed for de medarbejdere og elever, der kan påvirke resultaterne. Prioriteringen er derfor:

1. *Lærerteams og pædagogisk ledelse* skal have datastøtte til kunne følge hver enkelt elev i realtid når det gælder *tilstedeværelse, aktivitet og faglig/social trivsel*.
2. *Indskrivningsfunktionen* skal have bedst mulig hjælp til at rekruttere til de rigtige hold og til at forberede elever og lærere, så de kan tilrettelægge det bedst mulige forløb. Indskrivningsfunktionen skal også have overblik over og opfølgning på, hvilke elever, der har overskredet grænserne og som skal udmeldes.
3. *Ledelsesinformation*. Hvordan udvikler tingene sig, forstår vi hvad der sker?

1 Vores lærerteams skal hurtigst muligt have to nøglerapporter til rådighed:

- Fravær pr. elev. Trækkes af teamlederen efter behov, dog mindst hver 14. dag.
- Trivsel (socialt og fagligt) pr. elev. Udarbejdes hver 5. uge. Hyppigere i introperioden. Der udvikles et enkelt redskab (model udviklet med inspiration fra Skt. Knuds Gymnasium)

Fraværsoversigten (pr elev) blev udviklet i dec. 2018 og kører som pilotforsøg i en række klasser, med den konsekvens at lærernes fokus på aktivitet og tilstedeværelse er klart forhøjet.

Dette system gennemføres i alle 1. hf-klasser i foråret 2019, og forventes gennemført på alle hold fra august 2019.

2 Rekruttering, modtagelse, indskrivning og udmeldelse

Der skal udvikles en mere systematisk model for, hvordan vi anvender data i rekruttering og indskrivning. De centrale medarbejdere skal monitorere, hvilke elever, der overskrider grænserne for det acceptable, og skal følge op på, at der handles. I praksis får modtage-enheden information fra gennemførelsesfolket, når der ikke er mere at gøre, og udmeldelse er sidste udvej.

3 Datagruppe – med i alt et årsværk prioriteret til dataproduktion og -opfølgning

Der er nu nedsat en datagruppe, som arbejder på at etablere et solidt grundlag og en arbejdsproces for indsamling af data. Der udpeges en dataansvarlig, der har det som personligt område at sikre, at vi får de data, vi har prioriteret.

Der trækkes både på interne og eksterne ressourcer for at få mere viden på området. Derudover er vi ved at afdække, hvordan vi kan præsentere de indsamlede data til lærerne og de pædagogiske ledere, herunder analyser af forventede sammenhænge, så lærerne og de pædagogiske ledere på et mere oplyst grundlag kan iværksætte, justere og kvalificere forskellige indsatsområder.

Vi skal også – evt. ved ekstern hjælp - have et fagligt beredskab til at foretage mere antropologiske undersøgelser af vores elevers situation og behov.

4 Forskning og deltagelse i udviklingsprojekter, erfaringsudveksling etc.

Vi skal deltage i udvalgte undersøgelses- og forskningsprojekter. Vi skal samarbejde med læringskonsulenter i STUK og vores kolleger i sektoren.

Fordelene ved en systematisk indsamling af data

Alle medarbejdere vil kunne handle mere målrettet. Vi har begrænsede ressourcer. Vi skal handle datainformeret, så vi kan prioritere hvor vi skal sætte ind i hvilken rækkefølge, og så vi kan følge med i, hvad der virker bedst.

Alternativt kunne vi igangsætte indsatser ud fra erfaring, holdninger og fornemmelser.

Det er stort set, hvad vi har gjort hidtil, og resultaterne er ikke gode nok.

B. Modtagelse og indskrivning

Problem

Vi er forvissede om, at rekruttering, modtagelse og indskrivning af eleverne er meget vigtige områder, når vi skal løfte gennemførelsen.

Hvis vi indskrifer på et forkert hold, eller hvis vi optager en elev, der grundlæggende ikke har tilstrækkelige kvalifikationer til det pågældende niveau, så er sandsynligheden for succes mindre. Hvis vi laver fejl eller informerer usikkert i indskrivningen, så kan eleven få alvorlige problemer på grund af problemer med manglende udbetaling af SU eller overlappende skema. Vi oplever også at vi bruger SPS-tilbud i ringe omfang, trods vores viden om, at en betydelig del af vores elever opfylder kravene til sådan støtte.

Vi har ikke systematisk opfølgning og kommunikation med de kommende elever imellem indskrivning og undervisningens begyndelse, vi har heller ikke systematisk overdragelse af viden fra indskrivningen til de lærere, der får ansvaret for at hjælpe eleverne, ligesom vi ikke har tilstrækkelig systematik i tildelingen af SPS-støtte. Vi udnytter heller ikke i tilstrækkelig grad den mulighed vi har i kraft af vores fagspecialister i Læse-SkriveCentret i denne sammenhæng.

Vi har i nogen detaljerigdom kortlagt alle de processer, der indgår i rekruttering, modtagelse og indskrivning, og vi det står klart, at der mangler et samlet fokus.

Indskrivning og gennemførelsesstøtte: To opgaver i konflikt

Den måde vi har organiseret vores indskrivning på nu, giver problemer både i forbindelse med rekruttering, modtagelse og indskrivning, men også i forbindelse med gennemførelsesarbejdet:

Vi skal sikre den tidlige indsats, opfølgning på indsatser og at lærerteamet støttes i arbejdet med elevernes gennemførelse.

Den måde vores studievejledning er struktureret på giver udfordringer i forhold til at kunne igangsætte den tidlige fraværsindsats - samt få fulgt hurtigt op på indsatser vedrørende elevernes fravær og trivsel. Vi har derfor brug for at lave en ny struktur på området, som skal sikre at den tidlige indsats indtræffer, når elevens fravær stiger og/eller hvis eleven mistrives.

Løsning: at lave en fokuseret enhed for rekruttering og modtagelse.

Vi vil

- etablere en modtage-enhed som bl.a. skal sikre ro omkring indskrivningen, således at den uddannelsessøgende bliver visiteret til det rette uddannelses-tilbud.
- etablere en gennemførelses-enhed, som skal være en supportfunktion for lærerteamet (mere herom i punkt C. *Lærerteam etc.*).

Modtage-enheden skal have fokus på rekruttering, visitering, indskrivning, opfølgning på indskrivning og udmeldelse. Desuden skal modtage-enheden være vidensbank ift. uddannelsesbekendtgørelserne, og de skal indsamle og bearbejde data, som har værdi for

lærernes arbejde og organisationen som helhed. Gruppen skal også koordinere, at alle elever bliver taget imod på en god måde, og at lærerne overtager i en klar ansvarsoverdragelse.

Fordele

Vi kan først og fremmest sikre, at de mennesker der arbejder med rekruttering, indskrivning og modtagelse ikke samtidigt skal løse andre studievejledningsopgaver. Med en samlet fast gruppe er forventningen, at vi i højere grad kan sikre og udvikle indskrivningens kvalitet, sikre eleven god støtte og forberedelse fra første henvendelse, og vi kan fremme at lærerne er forberedt på de konkrete elever. Vi kan sikre et mere sammenhængende forløb.

Vi kan fremme indsatsen med særlig støtte tidligt - i nogle tilfælde muligvis allerede før første skoledag.

Alternativ løsning

Vi kan fortsætte som vi gør, hvor studievejledere reelt samtidigt forventes at arbejde med indskrivning og med støtte til lærerteams vedr. gennemførelsesarbejdet.

B. Modtagelse og indskrivning

Problem

Vi er forvissede om, at rekruttering, modtagelse og indskrivning af eleverne er meget vigtige områder, når vi skal løfte gennemførelsen.

Hvis vi indskrives på et forkert hold, eller hvis vi optager en elev, der grundlæggende ikke har tilstrækkelige kvalifikationer til det pågældende niveau, så er sandsynligheden for succes mindre. Hvis vi laver fejl eller informerer usikkert i indskrivningen, så kan eleven få alvorlige problemer på grund af problemer med manglende udbetaling af SU eller opvarlappende skema. Vi oplever også at vi bruger SPS-tilbud i ringe omfang, trods vores viden om, at en betydelig del af vores elever opfylder kravene til sådan støtte.

Vi har ikke systematisk opfølgning og kommunikation med de kommende elever imellem indskrivning og undervisningens begyndelse, vi har heller ikke systematisk overdragelse af viden fra indskrivningen til de lærere, der får ansvaret for at hjælpe eleverne, ligesom vi ikke har tilstrækkelig systematik i tildelingen af SPS-støtte. Vi udnytter heller ikke i tilstrækkelig grad den mulighed vi har i kraft af vores fagspecialister i Læse-SkriveCentret i denne sammenhæng.

Generelt er vores indskrivning sag for sag ordentlig og forsvarlig, men vi har ikke gennemgående en tilfredsstillende kvalitet i processer og resultater.

Vi har i nogen detaljerigdom kortlagt alle de processer, der indgår i rekruttering, modtagelse og indskrivning, og vi det står klart, at der mangler et samlet fokus.

Indskrivning og gennemførelsesstøtte: To opgaver i konflikt

Den måde vi har organiseret vores indskrivning på nu, giver problemer både i forbindelse med rekruttering, modtagelse og indskrivning, men også i forbindelse med gennemførelsesarbejdet:

Vi skal sikre den tidlige indsats, opfølgning på indsatser og at lærerteamet støttes i arbejdet med elevernes gennemførelse.

Den måde vores studievejledning er struktureret på giver udfordringer i forhold til at kunne igangsætte den tidlige fraværsindsats - samt få fulgt hurtigt op på indsatser vedrørende elevernes fravær og trivsel. Vi har derfor brug for at lave en ny struktur på området, som skal sikre at den tidlige indsats indtræffer, når elevens fravær stiger og/eller hvis eleven mistrives.

Løsning: at lave en fokuseret enhed for rekruttering og modtagelse.

Vi vil

- etablere en modtage-enhed som bl.a. skal sikre ro omkring indskrivningen, således at den uddannelsessøgende bliver visiteret til det rette uddannelses-tilbud.
- etablere en gennemførelses-enhed, som skal være en supportfunktion for lærerteamet (mere herom i punkt C. *Lærerteam etc.*).

Modtage-enheden skal have fokus på rekruttering, visitering, indskrivning, opfølgning på indskrivning og udmeldelse. Desuden skal modtage-enheden være vidensbank ift. uddannelsesbekendtgørelserne, og de skal indsamle og bearbejde data, som har værdi for lærernes arbejde og organisationen som helhed. Gruppen skal også koordinere, at alle elever bliver taget imod på en god måde, og at lærerne overtager i en klar ansvarsoverdragelse.

Fordele

Vi kan først og fremmest sikre, at de mennesker der arbejder med rekruttering, indskrivning og modtagelse ikke samtidigt skal løse andre studievejledningsopgaver. Med en samlet fast gruppe er forventningen, at vi i højere grad kan sikre og udvikle indskrivningens kvalitet, sikre eleven god støtte og forberedelse fra første henvendelse, og vi kan fremme at lærerne er forberedt på de konkrete elever. Vi kan sikre et mere sammenhængende forløb.

Vi kan fremme indsatsen med særlig støtte tidligt - i nogle tilfælde muligvis allerede før første skoledag.

Alternativ løsning

Vi kan fortsætte som vi gør, hvor studievejledere reelt samtidigt forventes at arbejde med indskrivning og med støtte til lærerteams vedr. gennemførelsesarbejdet.

C. Lærerteamet skal sikre den tidlige indsats og systematiske opfølgning ift. elevernes trivsel og fremmøde

Det er vigtigt, at teamet omkring en klasse er opmærksom på elevernes læring og deres udvikling ift. til motivation, trivsel og fremmøde.

Problem

Vi har som skole ikke haft en praksis, hvor vi kontinuerligt har kunne formå at iværksætte og følge op på den tidlige fastholdelsesindsats. Lige nu er det særligt vejlederne, som er de formelle aktører i fastholdelsesarbejdet, og det er ikke en overkommelig opgave. Dels er mange vejledertimer jo optagne af indskrivning etc., dels er der så mange elever, der har brug for støtte og opfølgning i begyndelsen, at vi aldrig vil kunne få centrale vejledere nok til at klare denne opgave, der omfatter hundredevis af elever.

Der er således behov for

- at sikre den tidlige indsats, og at der bliver fulgt op – herunder mere systematik i arbejdet med tilstedeværelse.
- at der omkring den enkelte klasse og elev er nogle, der klart har ansvaret for at understøtte både elevernes tilstedeværelse, motivation og trivsel

Løsning: gennemførelsesindsatsen er en af lærernes helt centrale arbejdsopgaver.

Det er lærerne, der er helt tæt på eleverne. Det er lærerne, der har en mulighed for at følge eleverne fra første færd, og det er lærerne, der kan sætte ind ved med det samme at støtte den enkelte elev bedst muligt. Det er en vanskelig opgave, men ingen kan løse den bedre end lærerne med støtte fra deres ledere og centrale specialister (studievejledere).

Det er selvfølgelig ikke grundlæggende nyt, det har altid være en hovedopgave for lærerne og de pædagogiske ledere at hjælpe den enkelte elev med at klare arbejdet.

Det der er nyt, er at vi lægger op til en klarere struktur for opfølgning og ansvar.

Det kræver, at de forskellige lærerteams får redskaber og back up til systematisk at følge og stimulere elevernes aktivitet og udvikling.

Behovet for den tidlige indsats og opfølgning opfyldes ved, at

- Lærerteamet har adgang til en effektiv fraværsrapport, der er aktuel og giver hver enkelt elevs tal og udvikling. Teamlederen opdaterer fraværsoversigten og gemmer den tidligere fraværsoversigt – det er vigtige data ift. elevens fremmøde/opfølgning på elevens fremmøde. Hvis eleven overstiger fraværsgrænsen, så skal teamet hjælpe eleven med at komme under fraværsgrænsen igen. Det kan være gavnligt, at oversigten bliver

opdateret hver uge i starten af forløbet, da vi vil forebygge et negativt fraværsmønster.

- Teamet skal udfylde pulsmålinger ift. elevens trivsel. Hvis en elev mistriives, så skal teamet i fællesskab handle og følge op på handlingerne.
- De forskellige teams mødes med en leder og en studievejleder hver 5. uge og gennemgår alle de elever, som er udfordret ift. fravær, trivsel og motivation. I begyndelsen af semestret mødes man oftere. Først hver uge, så hver 14. dag. På disse møder tages der, elev for elev, stilling til, om der skal sættes ind og med hvad i forhold til hver enkelt elev, og samtidig skal møderne sikre at der bliver fulgt op på indsatserne.
- En gruppe af specialister skal stå til rådighed for lærerne. Gennemførelsesspecialisterne skal have forskellige kompetencer ift. facilitering af indsatser i klasserne og støtte lærerteamet i arbejdet med gennemførelse. Derudover skal gruppen indbefatte lærere i Læse-SkriveCentret, som skal understøtte lærernes arbejde med elevernes faglige trivsel, og mentorordningen som understøtter elevernes sociale trivsel.

Fordele: Et hurtigt, systematisk og handlekraftigt system

Fordele ved denne løsning er, at vi sikrer et kontinuerligt og systematisk arbejde med forebyggelse, indsatser og opfølgninger, hvilket vil sikre at alle eleverne bliver set – og ikke kun dem, som af sig selv henvender sig til studievejledningen, eller som kommer i akutte vanskeligheder. Det er lærerne som er den primære aktør i fastholdelsesarbejdet, da de møder eleverne hver dag.

Alternativt kunne vi have automatik eller langt flere studievejledere

Vi kunne have et system, hvor der automatisk blev sendt varslinger i e-boks, og hvor eleven automatisk ville blive udmeldt ved for højt fravær. Et sådant system vil kræve få ressourcer, men til gengæld vil vi sandsynligvis miste elever, fordi vores elevtyper har behov for, at vi understøtter deres mulighed for at gennemføre.

Vi kunne også have et langt større korps af vejledere. Det kunne bestemt have sine fordele, men ville være dyrt, og ville betyde, at vi ville blive nødt til at have færre lærere. Vi anser dette for en meget dyr løsning, som ville svække vores lærerstab.

D Tydelighed i krav, konsekvenser og tilbud om støtte

Hvis eleverne skal kunne honorere krav om tilstedeværelse og aktivitet, så må de kende til kravene, og vi skal være tydelige i vores forventninger til dem.

Problem: Det er uklart for elever og medarbejdere, hvor de alvorlige grænser er.

Vi har mange elever, der har særlige vilkår i deres liv. Det tager vi i høj grad hensyn til, og det er også nødvendigt. Når en dygtig elev, der er enlig mor, må bo i et krisecenter i en periode, så kan det i høj grad gå ud over tilstedeværelsen og mulighederne for at fokusere på skolearbejdet.

Når vi ser på kurver over vores elevers fravær, så kan vi imidlertid tydeligt se, at vi ikke bare tager individuelle hensyn til et antal, der har særlige behov. Hele niveauet ligger meget højt. Vi har med andre ord accepteret et generelt højt niveau, som bestemt er uhensigtsmæssigt for elevernes læring og for livet i klasserne. Måske er et af problemerne, at vi er begyndt at behandle alle, som om de har særlige forhold, måske er et af problemerne, at vi simpelthen ikke har haft tæt opfølgning. Det er nu etablering tæt opfølgning klasse for klasse og hold for hold.

Løsning: klare krav, klare konsekvenser og klare linjer om særlig støtte og særlige vilkår

Der er behov for

- at der stilles klare krav til, hvor meget fravær man må have på de forskellige uddannelser.
- at der er gennemsigtige procedurer ift. fravær - og at eleverne er bevidste om disse.
- at der er klarhed om, hvordan man får særlige vilkår, og om hvorvidt man har særlige vilkår eller ej.
- at det tydeliggøres over for eleverne, hvilke tilbud vi har til dem, så de kan nå deres mål.
- at vi får lavet flere screeninger ved skoleårets start, så teamet omkring klassen kan sikre at eleverne får den rigtige støtte eller det rigtige tilbud, herunder SPS.

Vi skal som skole reagere senest hvis elevernes fravær rammer 10%. Fremadrettet er der behov for at eleverne ved, hvor meget fravær, der er acceptabelt før de ikke længere kan betragtes som studieaktive.

Der skal være gennemsigtige procedurer omkring fravær. Eleverne skal vide, hvilke mulige indsatser og betingelser som træder i kraft, hvis deres fravær stiger for højt, - det kan f.eks. være et motivationskursus eller "værksted for tabt læring" alt efter elevens behov. Eleverne skal også vide og erfare at for meget fravær alt andet lige betyder, at man ikke kan modtage SU og/eller at man ikke kan fortsætte på skolen.

Det er i denne sammenhæng vigtigt at understrege, at skolens tilbud ikke er en straf, men en hjælp til at eleven får sit fravær til at falde. Alt for højt fravær kan føre til udmeldelse, fordi det er en betingelse at man kommer og er aktiv.

Eleverne og teamet omkring en klasse skal vide, hvilke tilbud eleverne har krav på, herunder SPS-timer, hvis eleven er ordblind eller har en diagnose, og hvilke tilbud vi som skole tilbyder den enkelte elev for at understøtte vedkommendes trivsel og læring, f.eks. lektieværksted, understøttende matematikundervisning, mentorordning.

Det er nødvendigt for os at få mere viden om elevernes behov, så teamet kan tilrettelægge undervisningen med blik for elevens nærmeste udviklingszone. Der vil derfor blive foretaget flere screeninger ved skoleårets start, således at vi på bedst mulig vis kan understøtte elevens læring. Lige nu foretager vi to screeninger: ift. ordblindhed og ift. matematikfærdigheder. Fremover vil vi også screene ift. generelle læse-skrivefærdigheder, herunder tekstforståelse og skriftlig fremstilling.

Fordelene ved klarhed og fasthed er at det er lettere at efterleve klare krav

Fordelene ved at have tydelige krav omkring fravær og gennemsigtige procedurer, som eleverne kender er, at det er nemmere for eleven at efterleve kravene med støtte og hjælp fra særligt teamet omkring en klasse.

Der skal naturligvis stadig tages individuelle hensyn, men det skal så være en klar beslutning, der er til at forstå, en dispensation eller lignende. Hensynet skal ikke bero på tilfældigheder, der vil kunne sende det signal, at vi ikke tager grænserne alvorligt.

Det er vigtigt, at eleverne kommer i skole, for det er i skolen at læringsarbejdet helt overvejende finder sted. Fravær fra skole er derfor stort set lig fravær fra læring.

Alternativt

Alternativt kunne man sådan set undlade at fokusere så meget på fravær. Det er jo gennemførelsen, der virkeligt betyder noget. Denne linje kunne have været

forsvaret, hvis vi havde en virkelig flot gennemførelsesstatistik. Det er bare meget langt fra at være tilfældet. (Derudover er det samfundsmæssigt uacceptabelt med meget høje gennemsnitlige fraværstal).

Vigtigst er det dog, at læring jo er arbejde, og arbejde tager tid, og fungerer bedst hvis det er målrettet og systematisk. Vi antager, at vores elever i almindelighed ikke får lavet så meget læringsarbejde, når de ikke er i skole. Det må derfor for os, der har en meget lav gennemførelsesprocent, netop være særligt vigtigt at eleverne kommer meget i skole.

E Motivation er vejen til gennemførelse

Vi har en forventning om, at elevernes svingende fremmøde og manglende engagement kan mindskes ved at sætte fokus på motivation.

På baggrund af nyere forskning opfatter vi motivation som noget der opstår i sammenhæng med eleven og den sammenhæng som eleven indgår i. Motivation er med andre ord noget vi kan påvirke gennem vores måde at interagere med eleverne.

Problem: Vi har dels set motivation, som noget givet og i et vist omfang som noget, der især påvirkes af relationsarbejde

Der skal være en grund til at gøre noget så svært som at lære helt nye ting. Det skal der særligt, hvis man skal arbejde hårdt for at få succes, og hvis man gentagende gange har erfaret, at man ikke lykkes, og ikke bliver respekteret.

Vi har i betydelig grad arbejdet med relationer, som et middel til at påvirke motivation hos eleverne, men vi er i stigende grad blevet klar over, at det er en mangelfuld forståelse af vores opgaver.

Løsning: Systematisk arbejde med at understøtte elevernes motivation

Vi vil med dette tiltag sigte efter, at alle elever oplever, at de er en del af en skole, hvor vi har fokus på elevernes motivation. Rammesætningen for arbejdet med motivation er de fem motivationsfaktorer (udviklet af CEFU): nødvendighedsmotivation, relationsmotivation, mestringsmotivation, retningsmotivation og involveringsmotivation. Jo flere motivationsformer, som sættes i spil på samme tid, jo stærkere og mere modstandsdygtig bliver motivationen over for udfordringer.

Denne strategi kræver et ikke ubetydeligt arbejde med at udvikle konkrete metoder. Vi har i arbejdet med en række metoder, f.eks bevidstgørelse af mestringsforløb og forpligtende samarbejder etc., og det har givet appetit på mere, men som sagt skal lærere og ledere udvikle arbejdsmetoder på dette område.

Der er behov for at eleverne oplever en uddannelses- og læringskultur, hvor vi understøtter motivationen - de fem motivationsformer:

- Nødvendighedsmotivation
- Relationsmotivation
- Mestringsmotivation
- Retningsmotivation
- Involveringsmotivation

Relationsmotivationen tjener som løftestang for andre motivationsfaktorer. Målet er at den enkelte elev skal opleve tillid, tilhør og betydning. Her er der fokus både på den individuelle elevs relationsmotivation, herunder samtale med den enkelte elev, samt den kollektive relationsmotivation. Her kan f.eks. arbejdes i grupper, med gruppesamtaler etc.

Mestringsmotivation: Vi har en stor gruppe elever med negative mestrings erfaringer, derfor skal alle elever have en oplevelse af at kunne forbedre faglige, personlige og sociale kompetencer. Målet er at eleven kan koble egen indsats og læringsstrategi til mestringsoplevelsen. Blandt andet derfor har vi fremadrettet fokus på forskellige former for feedback. Vi vil fremover sætte fokus på dette i arbejdet med kernekompetencer på HF2.

Nødvendighedsmotivation: Elever er oftest motiveret for uddannelse, fordi det er adgangsbilletten til uddannelse og arbejde. Det er nødvendigt at indskærpe at tilstedeværelse er et vilkår, og at skolen stiller krav om tilstedeværelse og samtidig understøtter elevens fremmøde.

Retningsmotivation: målet er at eleverne ser målet og meningen med at opnå progression.

Involveringsmotivation: Undervisning som er tilrettelagt med udgangspunkt i elevernes behov for at betyde noget for andre og for en helhed, der er større end en selv.

Fokus på motivation som gennemførelsesstrategi understøttes af en undersøgelse foretaget af Noemi Katznelson og Anne Görlich, CEFU, Aalborg universitet, 2017.

Alternativt kunne vi vælge at have et overvejende fokus på pålæg og sanktioner. Vi har ikke gode erfaringer med ting, der opfattes som straf, men vi tror på klare regler og konsekvenser. Disse ting kan faktisk understøtte elevens nødvendighedsoplevelse, men er begrænsede midler, når målet er at eleven skal VILLE klare tingene trods vanskeligheder. "Tag dig sammen" pædagogik er en meget begrænset tilgang, når det gælder de fleste af vores elever med meget andet vigtigt i livet end skole.

F Kernekompetencer

Arbejdet med kernekompetencer på tværs af fag vil styrke elevernes læring og oplevelse af mestring

I formålsparagraffen for de gymnasiale uddannelser står der: *§ 1. Formålet med uddannelserne omfattet af denne lov er at forberede eleverne til videregående uddannelse, herunder at de tilegner sig almindelse, viden og kompetencer gennem uddannelsens kombination af faglig bredde og dybde og gennem samspillet mellem fagene.*

Det er et afgørende problem for mange af vores kursister, at de har mangelfulde og "hullede" kompetencer, når det gælder almen studiefærdighed og kompetencer til at begå sig og tage ansvar i et demokratisk samfund.

Vores elever har ofte en meget broget uddannelsesfortid, der har efterladt huller, hvor en lærer ikke altid venter dem.

Der er derfor behov for en særlig indsats, når det gælder de generelle kompetencer, der skal til for at klare sig på en videregående uddannelse og som myndig medstuderende og borger.

Løsning: Vi vil definere et sæt afgørende studie og medborgerskabskompetencer, og så vil vi sikre at alle har en chance for at komme til at mestre dem.

Vi vil sikre at vores eleverne bliver studieparate og aktive medborgere ved at eleven på tværs af fag skal arbejde med et sæt af kernekompetencer som det primære fokus i undervisningen. Derfor igangsætter vi et tiltag på HF2, hvor vi langt mere fokuseret end tidligere skal arbejde med kompetencer, fordi der er behov for

- at eleven udvikler kompetencer, som understøtter nyttige læringsstrategier
- at elevens oplevelse af mestring og progression tydeliggøres
- at eleverne oplever en større sammenhæng mellem fagene, og dermed styrker det læringen
- at eleverne gennem dette arbejde også opnå stærkere særfaglige kompetencer.

Der er blevet nedsat en arbejdsgruppe bestående af ledere, lærere og en repræsentant for hhv. studievejledningen og Læse-skriveCentret.

Arbejdsgruppen skal i løbet af foråret udvikle et sæt af kernekompetencer som eleverne i 1. HF fra aug. 2019 skal arbejde med på tværs af alle fag. Kernekompetencerne understøtter årshjulet i 1. HF, og samtidig vil der være en tydelig progression i arbejdet med kompetencerne. Arbejdsgruppen udvikler desuden i løbet af foråret et site med øvelser med tilhørende læringsmål, succeskriterier, samt anvisninger for, hvordan lærerne skal arbejde med kernekompetencerne med deres elever.

De tværfaglige kompetencer skal læres i forbindelse med og i fagene, og skal altså ses som en metode, der også skal give bedre muligheder for at klare det særfaglige. At blive god til at læse lixtunge fagtekster, f.eks. ved at læse dem i biologi og geografi, vil også gavne i samfundsfag. At kunne vurdere størrelsesordere og sammenhænge i graver kan bruges i mange fag.

Tiltaget afvikles og evalueres løbende i skoleåret 2019/2020. Det kræver særligt fokus på kernekompetencerne i teamsamarbejdet, og derfor vil der være behov for skemalagte teammøder på HF2 fra aug. 2019.

Fordelene ved at arbejde med kompetencer på tværs af fag er at eleven oplever, at der er en sammenhæng i det som vedkommende skal lære, at de generelle kompetencer jo giver mestningsoplevelser af at kunne klare problemer i fagene, man ikke tidligere har kunnet klar. Det skal styrke læringen, og samtidig at kernekompetencerne i et medborgerskabsperspektiv skal have værdi for den enkelte elev i det daglige liv.

Alternativt kunne vi opfylde formålsparagraffen ved at den enkelte lærer selv skulle efterleve kravene i deres fag (hvilket de selvfølgelig stadig skal), men denne metode har vist sig at have den skavank, at når en lærer opdager, at en elev har et kompetencehul f.eks. i forhold til at bruge grafer, så vil læreren ofte ikke opfatte det som sit problem, og det kan jo være rigtigt, men hvis problem er det så?

Ved at udvikle et sæt af fælles kernekompetencer, og ved at aftale hvordan vi arbejder med dem og hvem der har ansvaret for hvad, så kan vi kærpe vores arbejde med udgangspunkt i elevernes behov. Et øget teamsamarbejde om kompetencerne vil koble fagene sammen, og sikre en sammenhæng ift. elevernes læring og udvikling.